

UCHWAŁA NR LXI.500.2023
RADY GMINY PSZCZEW

z dnia 15 czerwca 2023 r.

w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz. 40, 572) uchwała się, co następuje:

§ 1. Rada Gminy postanawia nie uwzględnić wniesionego w dniu 17 marca 2023r. protestu wyborczego i odmawia stwierdzenia nieważności wyboru sołtysa w sołectwie Pszczew z dnia 6 marca 2023 r.

§ 2. Uzasadnienie dla sposobu rozpatrzenia protestu znajduje się w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 3. O sposobie rozpatrzenia protestu Przewodniczący Rady Gminy zawiadomi protestującego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Romuald Tankielun

Załącznik do uchwały Nr LXI.500.2023

Rady Gminy Pszczew

z dnia 15 czerwca 2023 r.U

Uzasadnienie

W dniu 17 marca 2023 r. do Rady Gminy Pszczew wpłynął protest wyborczy złożony przez E.W. wzywający Radę Gminy do podjęcia uchwały unieważniającej wybór sołtysa w sołectwie Pszczew, który nastąpił podczas zebrania wyborczego w dniu 6 marca 2023 r. Protestująca zarzuca naruszenie procedury wyborczej opisanej w statucie oraz podejmowanie działań bez podstawy prawnej, które zdaniem protestującej miały wpływ na wynik wyborów. Protestująca zastrzeżenia swe ujmuje w dwudziestu opisanych punktach i zarzuca: przekroczenie przez Radę Gminy kompetencji w zakresie określenia godziny zebrania dla II tury w podjętej uchwale zarządzającej wybory sołtysów i rad sołeckich; niedopełnienie przez Radę Gminy zapisów wynikających z § 21 ust. 2 statutu polegających na niewydaniu postanowienia Rady Gminy o zwołaniu zebrania wiejskiego; bezprawne zwołanie przez Wójta Gminy zebrania wiejskiego oraz nieprawidłowe zawiadomienie o nim mieszkańców sołectwa; nieważność podjętych decyzji na zabraniu wiejskim z uwagi na jego wadliwe zwołanie; bezprawne ustalenie porządku obrad przez Wójta Gminy w zawiadomieniu o zebraniu, albowiem zdaniem protestującej kompetencja ta należy do przewodniczącego zebrania; brak informacji o godzinie rozpoczęcia zebrania w sporządzonym protokole z zebrania oraz informacji o quorum dla prawomocności obrad; brak posługiwania się listami z rejestru wyborców, które miałyby poświadczyć prawo do głosowania osób uczestniczących w wyborach; nieprawidłowość weryfikacji osób uczestniczących w głosowaniu poprzez posługiwanie się listą obecności; niezgodne ze statutem przeprowadzenie wyborów członków komisji skrutacyjnej; bezprawne przeprowadzenie głosowania na sołtysa przez przewodniczącą zebrania; bezprawne działanie przewodniczącej zabrania dotyczące decydowania o tym, kto może otrzymać karty do głosowania; brak własnoręcznego podpisu potwierdzającego odbiór karty do głosowania przez uczestników zebrania oraz brak informacji w protokole komisji skrutacyjnej o ilości wydanych kart do głosowania; brak informacji w protokole z zebrania oraz komisji skrutacyjnej o sposobie wyboru przewodniczącego komisji skrutacyjnej; brak w protokołach komisji skrutacyjnej informacji o tym kto został wybrany sołtysiem oraz o tym, który z kandydatów uzyskał największą liczbę ważnie oddanych głosów; brak informacji w protokole z zebrania i protokole komisji skrutacyjnej o tym kto zdecydował o ponownym głosowaniu po ustalonym remisie, wskazując przy tym, iż zdaniem protestującej podjęcie tej decyzji było tworzeniem nowych procedur podczas zebrania; brak podpisu przewodniczącej na protokołach komisji skrutacyjnej; nieprzegłosowanie zaproponowanego wniosku jednego z mieszkańców, który dotyczyć miał podjęcia decyzji przez uczestników zebrania o przeprowadzeniu ponownego głosowania w tym samym dniu; bezpodstawne wprowadzenie przez przewodniczącą zebrania zasad dotyczących oddawania ważnych głosów, albowiem brak jest takowych zapisów w statucie; bezpodstawne podjęcie decyzji przez przewodniczącą zebrania o udziale w ponownym głosowaniu wyłącznie osób, które podpisały listę obecności, co zdaniem protestującej wpłynęło na wynik wyborów; bezpodstawne kwestionowanie udziału w ponownym głosowaniu dwójga uczestników zebrania; bezprawne podjęcie decyzji przez Wójta Gminy o ponownym głosowaniu.

Przedmiotowy protest, w dniu 30 marca 2023 r. został przekazany do rozpatrzenia przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Pszczew.

Komisja na posiedzeniu w dniu 11 maja 2023 r. przeprowadziła postępowanie wyjaśniające w przedmiotowej sprawie, uznając protest za bezzasadny, ze stwierdzonymi uchybieniami niemającymi wpływu na wynik wyborów. Rada Gminy ocenę tą podziela, uzasadniając jak niżej.

W kontekście sformułowanego w proteście zarzutu bezprawnego działania Rady Gminy dotyczącego przekroczenia kompetencji w zakresie określenia godziny zebrania dla II tury w podjętej uchwale Nr LVI.436.2023 z dnia 26 stycznia 2023 r. zarządzającej wybory sołtysów i rad sołeckich, Rada Gminy uznaje, iż nie posiada kompetencji do oceny pod względem zgodności z prawem wydanej uchwały, stąd też odmawia się rozpatrywania tych zarzutów w ramach złożonego protestu. Jednocześnie wskazuje się, że każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą lub zarządzeniem, podjętymi przez organ gminy w sprawie z zakresu administracji publicznej, może zaskarżyć uchwałę lub zarządzenie do sądu administracyjnego (art. 101 ust. 1 u.s.g.).

Rada Gminy uznaje za bezzasadny zarzut protestującej dotyczący bezprawnego zwołania przez Wójta Gminy zebrania wiejskiego i ustalenia porządku obrad, nieprawidłowego zawiadomienia o zebraniu nim mieszkańców sołectwa oraz niedopełnienie zapisów wynikających z § 21 ust. 2 statutu polegających na niewydaniu przez Radę Gminy postanowienia o zwołaniu zebrania wiejskiego.

Na mocy Uchwały Rady Gminy Pszczew Nr LVI.436.2023 z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie zarządzenia wyborów sołtysa i rad sołeckich, Rada Gminy ustaliła termin i harmonogram zebrania wiejskiego, wyznaczając dzień 06 marca 2023r. jako dzień wyborów w sołectwie Pszczew, zaś w § 3 tej uchwały, zobowiązała Wójta do jej wykonania. Przedmiotowe wykonanie uchwały wynika z aktów prawnych, w szczególności z art. 30 ust. 1 oraz art. 26 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wskazując, iż Wójt jest organem wykonawczym. Dla podkreślenia należy wskazać, iż zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego (II OSK 661/17 z 06 lutego 2019r. LEX nr 2639381) powierzenie w konkretnej uchwale wójtowi obowiązku wykonania tej uchwały nie stanowi naruszenia prawa. Organ stanowiący jakim jest Rada Gminy ma ustawowo przypisane kompetencje do podejmowania uchwał i nie narusza w istotnym zakresie prawa, jeżeli w uchwale precyzyjnie wskaże wójta, jako odpowiedzialnego za jej wykonanie, co w niniejszej sprawie miało miejsce. Warto w tym miejscu powołać się na wyrok NSA z 5 sierpnia 2010 r. (sygn. II OSK 1033/10, LEX nr 737686) zgodnie z którym, wójt ma prawo podejmować wszelkie działania zmierzające do wprowadzenia uchwały w życie, korzystając przy tym ze znacznej swobody co do ustalenia, w jaki sposób dana uchwała ma być realizowana. Bezzasadny jest zarzut protestującej o bezprawnym zwołaniu zebrania wiejskiego przez Wójta Gminy albowiem jak wyżej wskazano, to Rada Gminy zarządziła przeprowadzenie wyborów zaś Wójt wydał zawiadomienie o zebraniu wyborczym potwierdzające termin i miejsce zebrania. Powyższe wynika z § 21 ust. 1 i ust. 2 uchwały Rady Gminy Pszczew Nr VI/44/03 Rady Gminy Pszczew z dnia 20 marca 2003 roku w sprawie statutów sołectw, zgodnie z którym rada zarządza zebranie wiejskie (w formie uchwały), na którym ma być dokonany wybór sołtysa i członków rady sołeckiej, określając miejsce, dzień i godzinę zebrania oraz wyznacza przewodniczącego. Uchwała nazwana w statucie postanowieniem Rady Gminy o zwołaniu zebrania wiejskiego dla wyborów sołtysa została podana do wiadomości mieszkańców w przypisanym terminie 7 dni i opublikowana przed wyznaczoną datą zebrania w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszona w gablocie informacyjnej, znajdującej się przed budynkiem Urzędu Gminy. Wójt Gminy, wykonując uchwałę zawiadomił mieszkańców o zebraniu wyborczym ustalając jego proponowany porządek, poprzez rozplakatowanie na tablicach ogłoszeń sołectwa, umieszczeniu na stronie internetowej Gminy Pszczew www.pszczew.pl i [funpage`u](https://www.facebook.com/funpage) serwisie Facebook. Fakt, że na obwieszczeniu nie odnotowano daty wywieszenia, czy też, że wnosząca protest nie odnotowała ich rozmieszczenia wcześniej, nie ma znaczenia w sytuacji gdy dochowano terminu § 21 ust. 2. Zarzuty wnoszącej protest w tym zakresie należy uznać za niezasadne, albowiem organ wykonawczy gminy dokonał powiadomienia mieszkańców sołectwa o postanowieniach Rady Gminy w sposób prawidłowy i zgodny z § 21 Statutu.

Za niesprzeczny z obowiązującymi przepisami prawa uznać należy fakt opracowania przez wójta porządku zebrania. Proponowany przez wójta porządek zebrania został podany w zawiadomieniu o zebraniu wyborczym. Następnie podczas zebrania został on przedstawiony mieszkańcom i odczytany. Mieszkańcy nie wnieśli do niego uwag.

Odnosząc się do stawianego w proteście zarzutu dotyczącego bezprawnego kontynuowania przez wójta głosowania po ustalonym remisie jest bezzasadny. W pierwszym głosowaniu było zgłoszonych dwóch kandydatów na sołtysa, którzy otrzymali równą ilość głosów. Zarówno ustawa o samorządzie gminnym jak i statut sołectwa nie regulują zasad przeprowadzania wyborów w przypadku równej ilości głosów. Zgodnie natomiast z § 25 statutu za wybranych uważa się kandydatów, którzy uzyskali największą liczbę głosów. Zasadnym zatem było kontynuowanie głosowania w celu wyłonienia zwycięzcy, albowiem statut przewiduje wyłącznie okoliczność, zgodnie z którą dokonany zostaje wybór. Kontynuacja głosowania została przeprowadzona zgodnie z przepisami, a więc w sposób tajny, bezpośredni, spośród dwóch kandydatów, przez mieszkańców biorących udział w zebraniu. Zatem podniesiony przez wnoszącą protest zarzut, dotyczący braku w statucie procedur po ewentualnym remisie w głosowaniu jest bezzasadny. Fakt, że w trakcie zebrania wyborczego pewna ilość wyborców je opuściła nie może wpływać na ważność 2 tury. Zebranie przed drugim głosowaniem nie zostało zamknięte. Mieszkańcy samowolnie opuścili salę. Ponadto komisja skrutacyjna sporządziła protokół z obu tur głosowania. Zgodnie z § 22 ust. 4 tiret 2-4 oraz ust. 5 Statutu komisja skrutacyjna przeprowadziła głosowanie, ustaliła wyniki i ogłosiła wyniki wyborów, co potwierdzają dokumenty posiedzenia oraz świadkowie. Komisja sporządziła, podpisała i przekazała przewodniczącemu zebrania protokół czyniąc zadość § 22 ust. 5 Statutu.

Przepisy Statutu nie regulują zagadnienia związanego z oceną ważności oddawanych głosów, choć niewątpliwie jest to zjawisko występujące praktycznie przy okazji każdego wyboru. Wybory przeprowadza, zgodnie z § 22 ust. 4 tiret drugie Statutu Komisja Skrutacyjna. Kolegialny charakter tego organu służy zobiektywizowaniu oceny w zakresie ważności oddanych głosów i ustaleniu wyników wyborów. Z zapisów protokołu Komisji Skrutacyjnej wynika, że oceny tej dokonała Komisja, co w świetle przepisu § 22 ust. 4 tiret drugie i trzecie Statutu, uznać należy za mieszczące się w jej kompetencji. Fakt dokonania tej oceny członkowie Komisji Skrutacyjnej poświadczymi własnoręcznymi podpisami. Jak wynika z ustaleń, karty do głosowania były przygotowane przez członków komisji skrutacyjnej w ilości odpowiadającej ilości osób uczestniczących w zebraniu, uprawnionych do głosowania. Karty po sprawdzeniu przez członków komisji skrutacyjnej pod względem prawidłowości nadruku, zgodności ich treści oraz zgodności danych zgłoszonych kandydatów i ich opieczętowaniu, zostały wydane mieszkańcom. Mieszkańcy byli wyczytywani zgodnie z listą obecności, po usłyszeniu swojego nazwiska wstawali bądź podnosili rękę, a karta była im przekazywana przez członka komisji skrutacyjnej. Po wydaniu wszystkich kart do głosownia, mieszkańcy zostali poproszeni o potwierdzenie czy każdy z nich otrzymał kartę. Po wydaniu kart oraz po oddaniu głosu celem zachowania ładu na sali, mieszkańcy zostali poproszeni o wrzucanie kart do urny. Po wyjęciu kart z urny, komisja przystąpiła do ustalenia wyników potwierdzeniem czego jest sporządzony oraz podpisany w obu turach protokół głosowania. Rada Gminy nie dopatruje się nieprawidłowości w takim postępowaniu i zarzuty protestującej uznaje za bezzasadne. Z uwagi na powyższe nie można również zgodzić się ze stwierdzeniem protestującej jakoby to przewodnicząca przeprowadziła „fizycznie” głosowanie na sołtysa.

Odnosząc się do zastrzeżeń protestującej dotyczących braku informacji w protokołach komisji skrutacyjnej o tym kto został wybrany sołtysiem oraz o tym, który z kandydatów uzyskał największą liczbę ważnie oddanych głosów, po dokonaniu analizy protokołów z obu tur, wskazuje się jak niżej. Protokoły zawierają informację o ilości osób głosujących, w tym ilości głosów oddanych ważnych i ilości głosów oddanych nieważnych. Następnie w punkcie II protokołu, komisja określiła ilość otrzymanych głosów na poszczególnych kandydatów. W I turze kandydat nr. 1 (M.Ż.): uzyskał 90 głosów, kandydat nr. 2 (E.W.): uzyskał 90 głosów. W II turze głosowania informacja ta przedstawia się następująco: kandydat nr. 1 (M.Ż.): otrzymał 84 głosy, kandydat nr.: 2 (E.W.) otrzymał 78 głosów. Przy tak rozłożonych głosach w pierwszej turze zasadnym było, by komisja nie uzupełniła wspomnianych przez protestującą danych, ponieważ doszło do remisu. Nie doszło do wyłonienia zwycięzcy. Pomimo stwierdzonej nieprawidłowości w drugim protokole, w postaci nieuzupełnienia przez komisję skrutacyjną danych kandydata, który został wybrany na sołtysa i który otrzymał największą ilość głosów, powołać się należy na zapisy statutowe, które brzmią, iż „*Za wybranych uważa się kandydatów, którzy uzyskali największą liczbę głosów.*” W ocenie Rady Gminy, uchybienie to nie wpływa na wynik wyborów, albowiem liczba głosów w drugim głosowaniu jednoznacznie wskazuje, iż to kandydat nr 1 (M.Ż.) uzyskał największą ich ilość, co jest równoznaczne z tym, że został sołtysiem sołectwa Pszczew.

Sformułowany w proteście zarzut nieposługiwania się listami z rejestru wyborców w celu weryfikacji praw wyborczych uczestników zebrania nie znajduje uzasadnienia. Tryb wyborów sołtysa i rady sołectkiej określony został w art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z jego treścią sołtys oraz członkowie rady sołectkiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Z treści art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym wynika, że prawo wybierania tych organów przysługuje osobom fizycznym mającym status stałego mieszkańca sołectwa i uprawnionym do głosowania w wyborach powszechnych. Żaden przepis prawa nie precyzuje, kto z mieszkańców sołectwa może, a kto nie może uczestniczyć w zebraniu wiejskim z prawem do głosowania, jednakże ograniczenia wynikające z art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym dotyczą tylko i wyłącznie udziału w wyborach sołtysa i rady sołectkiej (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 20 października 2022 r., II SA/Ol 570/22). Z tego względu całkowicie chybiony jest zarzut protestującej, jakoby wyłącznie osoby wpisane do rejestru wyborców posiadały prawa wyborczych. Zebranie wiejskie jest bytem odrębnym od ogółu uprawnionych do głosowania mieszkańców danej jednostki pomocniczej, mimo, iż skład obu tych gremiów pokrywa się (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. z dnia 10 marca 2021 r., II SA/Go 135/21). Chociaż z przepisów prawa nie wynika wprost, kto tworzy zebranie wiejskie, to jednak w doktrynie dominuje pogląd, że zebranie wiejskie określić należy jako zgromadzenie ogółu mieszkańców danego sołectwa, zamieszkujących stale na jego terenie, zwołane przez uprawnione podmioty w celu rozstrzygnięcia określonej sprawy (A. Szewc, Komentarz do art. 36 ustawy o samorządzie gminnym, LEX 2012). Poprzez określenie „stałego mieszkańca” doktryna i orzecznictwo zgodnie rozumieją osobę przebywającą na terenie sołectwa z zamiarem stałego pobytu, nawet jeśli nie jest tam zameldowana na stałe (wyrok NSA z 13 kwietnia 1999 r., II SA 231/99, „Wokanda” 1999, nr 7, s. 38). Ustawodawca bowiem posłużył się w tym przepisie pojęciem „mieszkaniec”, co oznacza, iż odwołał

się do kategorii zamieszkania. Jest to kategoria cywilnoprawna, a więc dopełnienie administracyjnoprawnego obowiązku zameldowania może być oceniane tylko jako dowód, ale nie jest jedyną i wystarczającą przesłanką do stwierdzenia czynnego i biernego prawa wyborczego (P. Chmielnicki, Komentarz do ustawy o samorządzie gminnym, Warszawa 2004, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, ss. 624). Odnosząc się do rozszerzającej interpretacji powyższej kwestii, jakoby publiczne rejestry miały stanowić podstawę oceny praw wyborczych uczestników zebrania wyborczego, podkreślić należy, że w świetle prawa powszechnie obowiązującego żaden rejestr będący w posiadaniu Urzędu Gminy Pszczew nie weryfikuje w sposób rozstrzygający praw wyborczych mieszkańców w wyborach do organów jednostek pomocniczych. Należy wskazać, że zgodnie z rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Lubuskiego z dnia 24 listopada 2016r. Nr NK-I.4131.320.2016.Aszc, wydanym w odniesieniu do uchwał Rady Gminy Pszczew, w tym uchwały Nr XXIV.158.2016 z dnia 20 października 2016 r. w sprawie Statutu Sołectwa Pszczew, stwierdzono, iż rada gminy nie może ograniczać prawa do głosowania tylko do osób ujętych w spisie wyborców. Okoliczność wpisania do rejestru wyborców w gminie stanowi czynność formalną i nie jest warunkiem przynależności do wspólnoty samorządowej, a tym samym nie powinna być uważana za przesłankę związaną z prawem do głosowania podczas zebrania wiejskiego. Zróznicowanie – w oparciu o spełnienie lub brak spełnienia tego wymogu - prawa do głosowania osób odpowiednio wpisanych we wskazanym czasie i niewpisanych do rejestru nie znajduje prawnego uzasadnienia. (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 20 lutego 2006 r., sygn. akt K 9/05, OTK/2006/2A/17). Równocześnie w wyroku NSA o sygn. akt II OSK 2456/13 wskazano: „Zastosowanie spisu wyborców sporządzonego celem wyborów do organów stanowiących gminy oznacza tym samym, że obowiązujące będą w tym zakresie unormowania Kodeksu wyborczego, które gwarantują osobom mającym stałe miejsce zamieszkania na terenie sołectwa ich wpis na listę wyborców. Zaznaczyć należy, że przynależność do wspólnoty samorządowej powstaje z mocy prawa w związku z zamieszkiwaniem na terenie danej jednostki i trwa tak długo, jak długo dana osoba tam zamieszkuje. Zameldowanie nie oznacza przynależności do wspólnoty samorządowej. Powszechnie akceptowana jest w orzecznictwie wykładnia prawa, która nie utożsamia zameldowania z członkostwem we wspólnocie samorządowej. Brak zameldowania nie pozbawia osoby stale zamieszkującej w gminie statusu członka wspólnoty samorządowej (por. Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, pod red. R. Hausera, Z. Niewiadomskiego, Wydawnictwo C.H. Beck, s. 4-5). W konsekwencji unormowania ustawowe nie uzależniają czynnego prawa wyborczego od stałego zameldowania na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, lecz od stałego zamieszkiwania, przez które rozumie się zamieszkiwanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego pobytu (art. 10 § 1 pkt 3, art. 5 pkt 9 ustawy Kodeks wyborczy). W piśmiennictwie wskazuje się, że nie stoi z powyższym w sprzeczności ustalanie spisu wyborców w oparciu o stałe zameldowanie. Czym innym jest bowiem techniczna czynność sporządzenia spisu, a czym innym materialne obywatelskie prawo wybierania. Ewentualną sprzeczność pomiędzy formalną stroną spisu wyborców a materialnym prawem uznania za stałego mieszkańca można bowiem usunąć w drodze reklamacji (zob. Z. Bukowski, T. Jędrzejewski, P. Rączka, Ustrój samorządu terytorialnego, Toruń 2005, s. 125)”. Warto odwołać się również do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 kwietnia 2013 r., II OSK 479/13, w którym stwierdzono, w świetle art. 16 ust. 1 Konstytucji RP członkostwo we wspólnocie samorządowej nie jest warunkowane wpisem do stałego rejestru wyborców. Wpis do stałego rejestru wyborców nie kreuje podmiotowego prawa wyborczego. Obowiązek posługiwania się spisem wyborców z rejestru wyborców prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 05.01.2011r. Kodeks wyborczy nie wynika wprost z przepisów ustawy o samorządzie gminnym, statutu oraz przepisów Kodeksu wyborczego. Zatem nawet w sytuacji, gdy podczas wyborów do organów jednostki pomocniczej nie posługiwano się wskazanym spisem osób uprawnionych do głosowania, to brak jest podstaw prawnych do uznania, że doszło w tym zakresie do naruszenia obowiązujących przepisów prawa, w tym w szczególności, że doszło do naruszenia, które miałyby charakter istotny.

Wobec umożliwienia mieszkańcom sołectwa czynnego udziału w zebraniu wyborczym oraz umożliwienia głosowania stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania i nie dopuszczenia do głosowania osób, które tych warunków nie spełniały, brak jest podstaw do uznania, że doszło w tym zakresie do istotnego naruszenia przepisów prawa. Ustalenie faktu stałego zamieszkania dla potrzeb określenia, kto posiada czynne prawo wyborcze powinno mieć z jednej strony na względzie ułatwienie obywatelom dostępu do udziału w wyborach, z drugiej strony nie może być przyzwoleniem na nadużywanie tego prawa (wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 30.09.2008r. III SA/Wr 8/08).

Zarzut dotyczący wyboru członków komisji skrutacyjnej, który dobił się zdaniem protestującej niezgodnie z wymogami statutu, należy uznać za bezzasadny. Zgodnie z zapisami statutu, § 22 regulujący zasady przeprowadzania wyborów, nie wskazuje formy w jakiej należy dokonać wyboru członków Komisji

Skrutacyjnej (dalej „KS”). Przepis ten wskazuje jedynie na sposób głosowania nad zgłoszonymi kandydatami na sołtysa i członków rady sołeckiej. W odniesieniu do KS wskazuje jedynie, że wybory przeprowadza komisja skrutacyjna w składzie, co najmniej 3 osób, „wybranych spośród uprawnionych uczestników Zebrania”. Brak jest zatem podstaw prawnych do uznania, że ich wybór nie może się dokonać np. przez aklamację. Nie można przyjąć, że skoro przepis art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym reguluje tryb wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej, to ma on także zastosowanie do odwołania tych osób, a także do powołania i odwołania komisji (wyrok WSA w Kielcach z dnia 19.02.2020r. II SA/Ke 1154/19). Tym samym brak jest podstaw do uznania, iż wybór członków KS w niniejszej sprawie dokonał się w sposób sprzeczny z przepisami prawa. Zwrócić również należy uwagę, że z treści protokołów KS jednoznacznie wynika, że Komisja dokonała wyboru Przewodniczącego zgodnie z § 22 ust. 2 Statutu. Jednocześnie żaden z przepisów powszechnie obowiązującego prawa nie określa ani sposobu wyboru tego podmiotu, ani obowiązku utrwalenia tego faktu w sformalizowany sposób.

Uchybienie przez przewodniczącego zebrania wiejskiego obowiązku wynikającemu z § 22 ust. 5 Statutu rozpatrywać należy w kategoriach nieistotnego uchybienia, które pozostaje bez wpływu na wynik przeprowadzonego głosowania i wyborów. Nie można również uznać za naruszające przepisy prawa działanie przewodniczącego zebrania wiejskiego, którego obowiązkiem było przewodniczyć zebraniu, stać na straży porządku i prawidłowego jego przebiegu, a także służyć pomocą członkom komisji skrutacyjnej, którzy nie są osobami profesjonalnie zajmującymi się tego rodzaju działalnością. Ewentualne przekroczenie kompetencji w tym zakresie uznać należy za pozostające bez istotnego wpływu na oddawane przez uprawnionych wyborców głasy, ustalenie i ogłoszenie wyniku wyborów.

Wnosząca protest nie przedstawiła żadnych dowodów oraz faktów, które dowodziłyby naruszenia w toku wyborów przepisów prawa regulujących ich przebieg, w tym w szczególności, że doszło do bezprawnego pozbawienia praw wyborczych osób uprawnionych, dopuszczono do głosowania osoby nieuprawnione czy też naruszono zasadę tajności i bezpośredniości przeprowadzonego głosowania.

Istotnym elementem oceny w niniejszej sprawie jest ocena wpływu stwierdzonych uchybień na wynik wyborów (związek przyczynowy), a więc ocena czy uchybienie to miało charakter istotny (tak: Wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 8 października 2019r. II SA/Rz 817/19). Zarówno na gruncie regulacji dot. wyborów sołeckich, jak również przepisów Kodeksu wyborczego przyjmuje się, że błąd czy też naruszenie, które nie ma bezpośredniego związku przyczynowego z wynikiem wyborów nie uzasadnia unieważnienia tych wyborów (tak: postanowienie SO w Szczecinie z dnia 20 lutego 2003r. I Ns 288/02; postanowienie SA w Poznaniu z dnia 4 kwietnia 2003r. I ACz 594/03; Wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 8 października 2019r. II SA/Rz 817/19) stąd, też przedstawiona przez protestującą argumentacja nie pozwala na uznanie, iż w przedmiotowej sprawie doszło do naruszania przepisów prawa, a tym samym, że doszło do naruszenia prawa, które miało charakter istotny, decydujący o wyniku wyborów.

Biorąc pod uwagę wyżej wymienione ustalenia faktyczne i prawne przeprowadzone w ramach złożonego protestu wyborczego, Rada Gminy Pszczew podzielając stanowisko (opinię) Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oddała protest wyborczy i odmawia stwierdzenia nieważności wyborów sołtysa sołectwa Pszczew przeprowadzonego w dniu 6 marca 2023r. argumentując, że podnoszone przez protestującą uchybienia w większości nie znalazły potwierdzenia w toku postępowania wyjaśniającego. Ponadto podnoszone w proteście zarzuty, które uznano w ramach niniejszej sprawy są tego rodzaju, iż nie mogą mieć wpływu na wynik wyborów, nie zmieniają wyniku. Tym samym nie zachodzą przesłanki do stwierdzenia nieważności wyborów sołtysa w sołectwie Pszczew.

W tym stanie rzeczy, nie uwzględniono złożonego protestu.